

Dnr. Af-2014/331043

Datum: 2014-10-21

Arbetsmarknadsdepartementet

Arbetsförmedlingens remissvar på utredningen "Stärkt skydd för arbetstagare som slår larm (SOU 2014:31)"

Arbetsmarknadsdepartementet har begärt att Arbetsförmedlingen ska yttra sig över rubricerade remiss. Arbetsförmedlingen avger följande remissvar:

Arbetsförmedlingen instämmer i att det föreligger ett behov av stärkt skydd för visseblåsare, inte minst med avseende på att privata aktörer i allt större utsträckning används inom den offentliga sektorn, men skulle gärna se att möjligheten för att enskilda som deltar i arbetsmarknadspolitiska program hos arbetsgivare eller inhyrd arbetskraft i någon utsträckning omfattades av ett liknande skydd utreds ytterligare.

Enligt utredningens förslag ska enbart de arbetstagare som omfattas av det civilrättsliga arbetstagarbegreppet omfattas. Arbetsförmedlingen är positiv till att även arbetstagare som är anställda med särskilt anställningsstöd, i skyddat arbete eller i utvecklingsanställning omfattas av skyddet, trots att de inte omfattas av lagen om anställningsskydd, LAS. Det är viktigt att dessa arbetstagare får ta ett samhälleligt ansvar på ett sätt som motsvarar de i anställningar utan denna typ av stöd. Utredningens förslag utesluter dock enskilda som deltar i verksamheten till följd av deltagande i arbetsmarknadspolitiska program.

Personer som deltar i arbetsmarknadspolitiska program och inte är anställda kan befinnas på en arbetsplats gör det av olika anledningar; praktik, sysselsättningsplats, arbetslivsriktad rehabilitering, arbetsträning eller arbetsmarknadsutbildning. Syftet

Arbetsförmedlingen

BESÖKSADRESS: Hålsingegatan 38

POSTADRESS: 113 99 Stockholm

Tel: 0771-600000 | Fax: 08-50880189

E-post: juridik@arbetsformedlingen.se
arbetsformedlingen.se

med programmen varierar, men övergripande kan sägas att deltagare ska få erfarenheter, meriter och kunskaper utifrån ett arbetsnära perspektiv. Programmen används också som förberedelser inför anställning hos den arbetsgivare man är anvisad till. Till stor del ska deltagandet ske som om den arbetssökande var anställd och ska när ett program bedrivs på en arbetsplats likställas med arbetstagare vid tillämpning av vissa regler i arbetsmiljölagen (1977:1160).

Arbetsförmedlingen ser en risk med att deltagare i arbetsmarknadspolitiska program inte omfattas av det förstärkta skyddet. Deltagare i arbetsmarknadspolitiska program kan många gånger sägas befinna sig i beroendeställning till anordnaren. Om en deltagare slår larm kan personens möjlighet till anställning hos anordnaren påverkas negativt. Vidare så kan de referenser deltagaren behöver utebli eller bli negativa. Risk finns även för att deltagarens ersättning vid arbetsmarknadspolitiska upphör om programmet avslutas genom att anordnaren inte längre vill ha kvar deltagaren.

Att inhyrd arbetskraft inte heller omfattas leder till att inhyrd personal i offentlig verksamhet inte deltar i den verksamheten på samma premisser som sina kollegor avseende det förstärkta skyddet och sekretess vid larm, trots att nuvarande regelverk behandlar arbetstagare och konsulter lika avseende meddelarfrihet.

Arbetsförmedlingen har förståelse för att en utvidgning av skyddet till andra än arbetstagare är komplicerat, då det inte kan ske genom arbetsrättslig reglering av den typ som föreslås. Arbetsförmedlingen skulle dock gärna se att denna fråga utreds ytterligare.

På Arbetsförmedlingens vägnar

Mikael Sjöberg
generaldirektör

Carl Lindencrona
verksjurist

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Mikael Sjöberg. Ärendet har föredragits av Carl Lindencrona. I den slutliga handläggningen av ärendet har chefsjurist Joanna Berliin deltagit. Ärendet har behandlats vid GD-föredragning den 21 oktober 2014.